

Vida de gos

Uns trenta mil gossos són abandonats cada any als Països Catalans, la majoria d'ells a l'estiu. En el millor dels casos acabaran en unes altres mans, si és que abans no moren víctimes d'un vehicle o no els sacrifiquen en una gosserra.

malalt o si passats vuit dies, ningú no l'adopta o el reclama. En tot cas, el percentatge d'adopcions no supera mai el 3%.

A la gosserra de Barcelona, per exemple, cada juliol hi executen una mitjana de deu gossos diaris amb una injecció letal de barbitúrics. El juliol del 1998, posem per cas, s'hi van sacrificar 360 gossos; únicament 18 van ser adoptats i 45 van tornar amb els amos. En total, prop de set mil gossos van arribar aquest any a la gosserra de Barcelona, gairebé tants com gossos sacrificats. En opinió de les associacions protectores, aquesta gosserra, com passa amb moltes altres, ha esdevingut un autèntic "escorxador".

Educació i llei. Cada any el nombre d'abandonaments creix. Si ens atenim a les xifres, Barcelona va passar de 5.000 animals recollits l'any 1991 a 10.000 l'any 1999. Girona tampoc no fa curt. Les gosseres hi capturen més de 3.000 gossos cada any. Aquesta progressió, deguda a l'augment dels animals de companyia, ha alertat les entitats animalistes, que reclamen més campanyes ciutadanes i un nou marc legislatiu. En concret, exigeixen una reglamentació més eficaç, de caràcter "proteccionista". Això vol dir descartar la possibilitat de sacrificar animals abandonats, perquè no hi ha cap raó ètica ni pràctica que ho justifiqui, i sobretot no ho hauria de permetre una llei anomenada de "protecció".

Amb tot, modificar els hàbits és l'objectiu que persegueix la futura reforma de la Llei de Protecció dels Animals, aprovada pel Parlament de Catalunya el març del

1988. Tret de la campanya "Ell mai no ho faria. No l'abandonis" de la Fundació Purina, els ciutadans no han rebut cap més missatge. Per Luis Luque, president de la Fundació Altarriba-Amics dels Animals, l'administració s'ha girat d'esquena als animals de companyia. "No ha mogut ni un dit, sobretot per manca de voluntat política". La mateixa manca que impedeix una reglamentació eficaç que aturi els abandonaments, diu Luque. En un comunicat del mes de juny, trenta-cinc entitats coincideixen a dir que la llei és "obsoleta i desfasada". Sobretot perquè, dotze anys després, no ha desplegat molts dels seus articles.

Infraccions. La primera infracció concerneix el registre de l'animal al cens municipal. Tot i la previsió de multes de 50.000 pesetes fins a 100.000, si abans d'un mes no s'ha registrat l'animal, són ben escasses les sancions que s'apliquen, si tenim en compte que el nombre de gossos censats no supera el 20%. Com és obvi, el registre permetria d'identificar l'animal i, en cas d'abandonament, de localitzar-ne el propietari. També permetria el recompte del bestiar caní i saber quines característiques té a cada població. En principi la normativa exigeix la identificació de cada cap amb un microxip o un tatuatge, però la Generalitat reconeix que són pocs els casos en què s'aplica.

Tampoc no s'ha desplegat la normativa sobre el control dels animals a origen. Ni es fa un seguiment regulat dels criadors il·legals, ni de les importacions de l'estranger, ni dels llocs de

Milers de gossos són abandonats pels propietaris, sobretot en període de vacances, i encara més a les portes de l'estiu. Segons indica un estudi fet per l'Asociación Nacional de Defensa de los Animales (ANDA), cada any hi ha trenta mil gossos abandonats als Països Catalans. L'informe, basat en dades de les societats protectores d'animals, revela que la xifra tendeix a augmentar i que pràcticament la meitat dels gossos abandonats són recollits per les gosseres municipals. La resta, o moren pel camí, o ronden de forma silvestre, o van a parar als centres gestionats per societats protectores.

Sigui com sigui, el destí més probable d'un gos abandonat és la mort a curt terme, atès el poc temps que triguen els nuclis d'acollida a sacrificar-los. És sobretot a l'estiu que els centres es col·lapsen i augmenten els sacrificis, més freqüents a les gosseres que no a les protectores, on miren de recol·locar l'animal abans de matar-lo, quan el veterinari en dona l'ordre. No obstant això, es calcula que dos gossos de cada tres que les protectores recullen s'han de sacrificar per superpoblació i malaltia. Però molt pitjor és el règim de les gosseres municipals, on maten l'animal si està

venda directa de gossos. És per això que la Conselleria de Medi Ambient proposa, pensant en la reforma, de regular la venda d'animals a través de les revistes de reclam. Una mesura que les associacions consideren del tot insuficient per a frenar les moltes irregularitats.

Però, si cap punt grinyola especialment, és el paper de les societats protectores. Tot i que la llei que els empara és pionera en molts aspectes, els refugis gestionats per les entitats s'han convertit en "departaments de neteja i d'higiene". Així ho denuncien les associacions, segons les quals les propostes de millora no eradicaran el mal. "En lloc d'ajudar a salvar vides i de treballar en campanyes de sensibilització ciutadana, les protectores es veuen abocades a una trista actuació que consisteix, en resum, a rebre diners en canvi de recollir i matar animals".

Finalment, el moviment proteccionista reclama que l'administració s'ocupi de l'esterilització. El fet que 25 gossos siguin sacrificats cada setmana a ciutats com Sabadell o Mataró ja parla prou del creixement incontrolat del bestiar caní. Cal recordar que les protectores de Catalunya van passar de recollir 10.000 animals l'any 1991 a recollir-ne més de 18.000 durant el 1999. Ara com ara, l'esterilització és l'únic mètode eficaç per reduir el nombre

Només el 20% dels gossos estan censats a Catalunya. La identificació amb microxips o tatuatges que marca la llei és poc freqüent, tot i les multes previstes pels propietaris que no registren els seus animals abans d'un mes.

de gossos i limitar-ne els naixements. El mal és que, a diferència d'alguns altres països, la llei catalana no exigeix l'esterilització ni tampoc en cobreix les despeses.

Com que es tracta d'una operació amb anestèsia que ha de fer un veterinari especialista, resulta força cara. Pel cap baix, els grups proteccionistes reclamen que

La controvèrsia dels gossos de presa

Rottweiler, bullterrier, pitbull, dòberman o dog argentí. Les vedettes dels gossos de presa viuen una curiosa paradoxa. Objectes de consum i símbols d'agressivitat, engreixen ara la llista d'animals abandonats. Mai no se n'havien venuts tants, però tampoc no se n'havien deixats mai tants. L'alarma social que va suscitar la mort de dos nens per un dog argentí i un rottweiler l'estiu passat ha afegit més mite a l'objectiva perillositat d'aquests animals de companyia. En resposta, el Parlament aprovava el juliol del 1999 una llei fixant els requisits que ha de complir qui en vulgui tenir. La llei determina

onze races de gossos amb un suposat "potencial de perillositat" i obliga els amos a censar l'animal i a subscriure una assegurança de responsabilitat civil en cas d'agressió.

Si bé pal·lia l'efecte "gossos perillosos", la mesura ha estat obertament criticada per les associacions, que la consideren restrictiva per als animals i una manera gens hàbil de resoldre "la histèria" generada. Com solen repetir, "no hi ha gossos perillosos, sinó amos incompetents". D'aquesta manera volen minimitzar la llegenda negra d'uns animals que poden pagar, amb l'abandonament i el sacrifici, una fama injusta. **A. R.**

La gossera de Barcelona rep milers de gossos cada any, sobretot a l'estiu. Les associacions protectores d'animals consideren que aquests recintes són autèntics "escorxadors".

l'autoritat competent se'n faci càrrec, com estableix la llei italiana. Però Medi Ambient ja ha advertit que, de moment, només promourà el procediment sense assumir-ne els costos.

El model italià. En matèria de protecció, la llei italiana (Llei 8/1991) s'aproxima a l'ideari plantejat per les associacions. D'una banda, perquè afavoreix la limitació de la natalitat. Tant és així que, a part cobrir l'esterilització dels gossos, l'imposa, fins i tot per als gats que viuen en llibertat, a compte dels municipis afectats. A més, és una llei que

només admet el sacrifici en cas de malaltia greu o inguarible o si l'animal és de perillositat comprovada. Exactament el que demanen les entitats.

En canvi, les modificacions incorporades per la reforma de la llei catalana encara "castiguen" els animals domèstics abandonats amb l'eutanàsia. L'única novetat és que, en lloc dels vuit dies d'espera, el període d'internament abans del sacrifici s'allarga a vint. A criteri de Luis Luque, aquest canvi no resol el mal de fons: "per protegir no es pot matar". "Per tant, si prospera la reforma tornarem a parlar d'una

mala llei", afegeix. En resposta a això, Montserrat Candini, directora general de Patrimoni Natural i Medi Físic (Departament de Medi Ambient), assenyala que el sacrifici és "inevitable" i que per pal·liar-lo cal atacar "l'arrel del problema". Segons Candini, la Generalitat insistirà en una llei més dura, que prioritzi la lluita contra els abandonaments i la promoció de l'esterilització, d'acord amb els criteris de les entitats protectores.

Mentrestant, els animalistes demanen de "seguir la lletra i l'esperit de la llei italiana". Una llei, la més avançada d'Europa, que permet de tenir censat i controlat el bestiar de gossos i gats, i que obliga a tatuar els animals. Alhora, puneix amb severes multes les persones que abandonen els animals; quant a les protectores, els cedeix la gestió de les unitats sanitàries locals i dels programes de prevenció. No fa estrany, doncs, que Itàlia sigui el país amb més pocs casos d'abandonament, i encara menys de cria incontrolada d'animals.

A l'espera que la llei es debati i es tramiti al Parlament, previsiblement l'any 2001, els protectionistes veuen amb neguit no paren d'augmentar els abandonaments. I com augmentaran, si la normativa no ho capgira, els sacrificis durant l'època de les vacances.

Àlex Romaguera

Gosseres o centres d'extermini

Un dels punts clau de la futura llei és d'endurir el control de les gosseres. Després de les esgarrifoses imatges obtingudes per un treballador "penedit" de la gossera de Mataró, la Conselleria ha aprovat un decret per evitar que es repeteixin situacions tan truculentes. A Mataró, la gossera utilitzava diòxid de carbó per asfixiar l'animal, una infracció flagrant de la llei del 1988, que ja preveia sancions en cas de maltractaments. Amb l'entrada en vigor del decret, es prohibiran d'una manera expressa vint-i-sis mètodes d'eutanàsia, entre els quals l'asfíxia, la

dislocació cervical, la decapitació, els cops i l'estrangulament.

L'ús d'aquestes tècniques serà falta greu, i se sancionarà amb una multa de 2,5 milions de pessetes i, arribat el cas, amb la clausura de la gossera on s'hagi esdevingut el maltractament. Pactada amb les associacions, la nova reglamentació és un pas endavant en l'eradicació del patiment de l'animal, si bé les gosseres continuen considerant-se "centres d'extermini", atès el nombre elevat de sacrificis que diàriament s'hi fan. **À. R.**